

درس: فارسی پنجم دبستان

طرح سنجش استعداد: مداد قرمز ۲- نوبتی

زمان برگزاری: هفته چهارم آذر

مدت پاسخگویی: ۴۵ دقیقه

-۱۵

۱) (نمره) (هر مورد ۳/۵ / ۰ نمره) (نوشین متش) (درس ۵۵۲ و حکایت - کلمات هم معنی (ترادفها) - صفحه ۲۵، ۲۶ و ۳۶ کتاب درسی) (گویه: ۲ و ۵) (آسان)

۱۶- الف) درست   ب) نادرست - از راه خوب گوش دادن)
 پ) درست   ت) نادرست - کلمات بحر و بر یا هم مخالف (متضاد) هستند.
 ۱) (نمره) (هر مورد ۳/۵ / ۰ نمره) (نوشین متش) (درس ۵۵۲ و ۱ - واژه آموزشی، دانش‌زایی - صفحه ۱۴، ۲۱، ۲۷ و ۳۰ کتاب درسی) (گویه: ۵ و ۸) (متوسط)

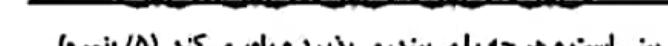
۱۷- الف) جوامع الحکایات   ب) بهار   پ) سه جمله   ت) محمد بن زکریای رازی
 ۱) (نمره) (هر مورد ۳/۵ / ۰ نمره) (نوشین متش) (درس ۵۵۲ - ۵ - ظیفی - صفحه ۲۸، ۲۹، ۳۵ و ۳۶ کتاب درسی) (گویه: ۱، ۲ و ۵) (متوسط)

۱۸- الف) گزینه ۳ - فضل و فاضل با یکدیگر کلمات هم خانواده هستند ولی بقیه هم معنی هستند.
 ب) گزینه ۴ - لحن ستایشی
 ۱) (نمره) (نوشین متش) (درس ۲ - فضل خدا - کلمات هم خانواده و متضاد، لحن و آهنگ - صفحه ۱۸ و ۲۰ کتاب درسی) (گویه: ۲ و ۵) (متوسط)

۱۹- الف) به دانش گرای و بدو شو بلند / چو خواهی که از بد نیابی گزند
 ب) ز نادان بنالد دل سنگ و کوه / ازیرا ندارد بر کس شکوه
 پ) کرد دهقان دلنهها در زیر خاک / کرد کوتاه، شاخهی پیچان تاک
 ۱) (نمره) (هر مورد ۳/۵ / ۰ نمره) (نوشین متش) (درس ۱ و ۲ - خرد رهنمای و خرد دلگشای، رقص باد خدی ۴ - شعر حلقی - صفحه ۱۶ و ۲۲ کتاب درسی) (گویه: ۷) (متوسط)

۲۰- الف) یعنی فرد، آدم ظاهر بینی است و هر چه را می بیند، می پذیرد و باور می کند. (۵ / ۰ نمره)
 ب) یکی از شرطهای موفقیت در کارها بهره گیری از دقایب و هوشیاری است. (۱ نمره)
 پ) شمار، هزار (۵ / ۰ نمره)
 ۲) (نمره) (نوشین متش) (درس ۲ و ۳ - حکایت درخت گردکان - نلیلی - جمله سازی، ضرب لفظ - صفحه ۲۲ و ۲۹ کتاب درسی) (گویه: ۵، ۶ و ۹) (متوسط)

۲۱- الف) نگارش درس ۳   ب) نگارش درس ۴   پ) نگارش درس ۵
 ۲) (نمره) (نمره) (نوشین متش) (علائم نگارشی) (۵ / ۰ نمره) (درس ۵۵۲ - بندوبسی و نگارش) (گویه: ۱، ۲ و ۳) (متوسط)

نام خانوادگی: .....

نام: .....

شماره ملی: .....

شعبه: ..... کلاس: .....

۱۸) گزینه‌ی صحیح را انتخاب کنید.

الف) رابطه‌ی کدام یک از کلمات با بقیه‌ی گزینه‌ها متفاوت است؟

- ۱) ناراحت و غمگین
۲) برناو جوان
۳) فضل و فاضل
۴) انجم و ستاره

ب) لحن و آهنگ شعر، ای همه هستی ز تو پیدا شده، چه نوع لحنی است؟

- ۱) لحن حماسی
۲) لحن تعلیمی
۳) لحن داستانی
۴) لحن ستایشی

۱۵) مترادف کلمات زیر را به هم وصل کنید. (یک کلمه اضافی است.)

- غازی
- داوری
- طیب
- خصلت
- ویژگی
- پزشک
- پزشکی
- قضاوت
- شعبده‌باز

۱۹) شعرهای حفظی زیر را کامل کنید.

الف) به دانش گرای .....

چو خواهی .....

ب) ز نادان بنالد .....

ازیرا ندارد .....

پ) کرد دهقان .....

کرد کوتاه .....

۲۰) الف) مفهوم ضرب المثل عقلش به چشمش است، را بنویسید.

ب) با کلمات به هم ریخته‌ی زیر جمله‌ی زیبایی بنویسید.
بهره‌گیری، یکی از، موفقیت، هوشیاری، است، از، شرط‌های، در کارها، دانایی

پ) در بیت زیر واژه‌هایی که آهنگ یکسانی دارند را مشخص کنید.
فضل خدای را، که تواند شمار کرد؟ / یا کیست آن که شکر یکی از هزار کرد؟

۱۶) جملات درست را با علامت ✓ و جملات نادرست را با ✗ مشخص کنید.

- الف) به کسی که با زر یا طلا چیزهایی مثل انگشتر و ... می‌سازد، زرگر می‌گویند. □
- ب) ما بخشی از سواد و دانش خود را از راه «خوب شنیدن، به دست می‌آوریم. □
- پ) گلبن یعنی ریشه و بوته‌ی گل. □
- ت) در مصراع (بحر آفرید و بر و درختان و آدمی) کلمات بحر و بر با یکدیگر هم خانواده هستند. □

۱۷) جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

- الف) حکایت (زیرکی) از کتاب ..... محمد عوفی انتخاب و بازنویسی شده است. (کلیله و دمنه - جوامع الحکایات)
- ب) امپراتور در فصل ..... دانه‌ی گل‌ها را به بچه‌ها داد. (بهار - تابستان)
- پ) بیت (فردا که بر من و تو وزد باد مهرگان / آنکه شود پدید، که نامرد و مرد کیست) با توجه به اصلی‌ترین قسمت جمله (فعل) ..... می‌باشد. (سه جمله - چهار جمله)
- ت) ..... طیب و دانشمند بزرگ شهر، در تعیین جای مناسب برای ساخت بیمارستان به آنان کمک بزرگی کرد. (محمدبن زکریای رازی - محمدبن زکریای رازی)

۲۱) از بین موضوعات زیر یکی را انتخاب کرده و در مورد آن

یک بند بنویسید. (استفاده از علائم نگارشی فراموش نشود.)

الف) خاطره‌ی روزی که آدم برفی درست کردید را بنویسید.

ب) یکی از صداهای گوش دادنی مثل: قصه‌های مادربزرگ، تلاوت قرآن، اخبار را انتخاب و آن را توضیح دهید.

پ) یک گفتگوی کوتاه دو نفره درباره‌ی خرید یا مسافرت بنویسید.

۱۸) گزینه‌ی صحیح را انتخاب کنید.

الف) جمله‌ی زیر یادآور کدام ضرب‌المثل است؟

هر گاه جسم نیرومند باشد فکر هم خوب کار می‌کند.

۱) هر سخن جایی و هر نکته مکانی دارد

۲) بخور تا توانی به بازوی خویش

۳) عقل سالم در بدن سالم است

۴) بخور بخواب، کار من است. خدا نگاه‌دار من است.

ب) منظور شاعر از فواره‌ی گنجشک‌ها در بیت: در فضای باغ‌ها

پر می‌شود / باز هم فواره‌ی گنجشک‌ها، چیست؟

۱) پرواز گنجشک‌ها ۲) تعداد زیاد گنجشک‌ها

۳) آواز خواندن گنجشک‌ها ۴) صحبت گنجشک‌ها

۱۵) هم‌خانواده‌ی کلمات زیر را به هم وصل کنید. (یک کلمه

اضافی است.)

• جالب	• مهیج
• هیجان	• علاج
• مشاور	• عاجز
• معالجت	• جلب
• شورا	

۱۹) شعر حفظی زیر را کامل کنید و نام شاعر آن را بنویسید.

ای ایران، غمت مرساد / جاویدان، .....

راه ما راه حق، ..... / اتحاد، اتحاد، .....

نام شاعر: .....

۱۶) جملات درست را با علامت (✓) و جملات نادرست را با

علامت (×) مشخص کنید.

الف) منظور مرد از (دکان شما چیزی کم دارد) دعای یا صاحب‌الزمان بود. □

ب) نویسنده‌ی کتاب چهارمقاله، نظامی عروضی می‌باشد. □

پ) مدرسی که خواجه نظام‌الملک تأسیس کرد، نظمی، نام گرفت. □

ت) دلاوران دوران هشت سال دفاع مقدس از نام‌آوران دیروز کشورمان هستند. □

۲۰) الف) شاهکار فردوسی، شاعر بلندآوازه‌ی ایران کدام کتاب است؟ .....

ب) برای جمله‌ی زیر علائم نگارشی مناسب بگذارید.

خواجه به هلاکو گفت □ □ ای خان بزرگ □ تو چرا فرار

نمی‌کنی □ □

پ) بیت زیر را معنا کنید.

نام نیک رفتگان، ضایع مکن / تا بماند نام نیکت، پایدار

ت) جمله‌ی کوتاه زیر را گسترش دهید.

بعد از ظهر بود. ....

۱۷) جاهای خالی را با انتخاب کلمه‌ی مناسب پر کنید.

الف) شهید احمدی روشن، در راه سربلندی میهن تلاشی ..... داشت. (خیال‌انگیز - افتخارآمیز)

ب) در جمله‌ی «قلم از همه کارسازتر است» به جای کارسازتر می‌توان واژه‌ی ..... را نوشت. (خانمان‌سوز - مؤثرتر)

پ) جلال آل احمد، ..... معروف معاصر، داستان‌های خوبی نوشت. (داستان‌نویس - برنامه‌نویس)

ت) نقش‌های شگفت‌انگیز یعنی نقش‌هایی که ..... می‌شود. (آمیخته با شگفتی - باعث شگفتی)

۲۱) یکی از موضوعات زیر را انتخاب کنید و درباره‌ی آن

بنویسید. (علائم نگارشی مناسب گذاشته شود.)

الف) با استفاده از روش مقایسه درباره‌ی وسایل سفر در گذشته و امروز یک بند بنویسید.

ب) زندگی‌نامه‌ی فردوسی یا محمود فرشیان را در دو بند بنویسید.

پ) متن ناتمام زیر را در یک بند ادامه دهید.

من داشتم رالم را می‌رفتم که ناگهان برگ‌ی از درخت بر سرم افتاد. لؤل نفهمیدم که برگ است فقط حس کردم چیزی به سرم

برخورد کرد، دستی بر سرم کشیدم و ....

۱۵-

کلمه ی (عاجز) اضافی است.

(۱ نمره) (هر مورد ۰/۲۵ نمره) (نوشین متش) (درس ۱۱ و ۱۲ - حکایت بوعلی - کلمات هم خانواده - صفحه ۷۲، ۷۹، ۸۴ و ۹۶ کتاب درسی) (گویه: ۱ و ۲) (لسان)

۱۶- الف) درست ب) درست پ) درست ت) نادرست - از نام آوران معاصر (امروز) کشورمان هستند.

(۱ نمره) (هر مورد ۰/۲۵ نمره) (نوشین متش) (درس ۱۱، ۱۲ و ۱۳ - حکایت بوعلی - درک مطلب - تاریخ ادبیات - فلیلی - صفحه ۷۳، ۸۶، ۹۶ و ۱۰۲ کتاب درسی) (گویه: ۷ و ۸) (متوسط)

۱۷- الف) المتخار آمیز ب) مؤثرتر پ) داستان نویسی ت) باعث شگفتی

(۱ نمره) (هر مورد ۰/۲۵ نمره) (نوشین متش) (درس ۱۳ تا ۱۶ - واژه آمیزی - دانش زبانی - صفحه ۷۳، ۸۲، ۸۷ و ۱۰۲ کتاب درسی) (گویه: ۲ و ۵) (متوسط)

۱۸- الف) گزینه ۳، عقل سالم در بدن سالم است. ب) گزینه ۲، تعداد زیاد گنجشک‌ها

(۱ نمره) (هر مورد ۰/۵ نمره) (نوشین متش) (حکایت بوعلی و بانگ گلو - شعر حلقی بال تر بال پرستوها - شعر بیخانی و مفهوم شعر حلقی - صفحه ۹۶ و ۱۰۵ کتاب درسی) (گویه: ۵ و ۸) (متوسط)

۱۹- به ترتیب جاهای خالی:

- شکوه تو باد

- راه بهروزی است / رمز پیروزی است

نام شاعر: هوشنگ ابتهاج

(۱ نمره) (هر مورد ۰/۲۵ نمره) (نوشین متش) (سرای امید - شعر حلقی - صفحه ۷۶ کتاب درسی) (گویه: ۱ و ۲) (متوسط)

۲۰- الف) شاهنامه (۰/۲۵ نمره) ب) به ترتیب: ۱، ۲، ۳ (۱/۲۵ نمره) (هر مورد ۰/۲۵ نمره)

پ) خوشنامی و احترام انسان‌های در گذشته را تباه نکن تا پس از مرگت آوازه‌ی خوبی از تو به یادگار بماند. (۰/۵ نمره)

ت) بعد از ظهر یکی از روزهای پایانی سال بود. (۰/۵ نمره) (مجموعه کلماتی که نشکلی گسترش زمان جمله بلند مورد پذیرش است.)

زمان

(۲/۵ نمره) (نوشین متش) (درس ۹، ۱۰ و ۱۱ - بهران و بیندیش فردوسی - فلیلی - صفحه ۸۱، ۸۷ و ۹۱ کتاب درسی) (گویه: ۵ و ۹) (دشوار)

۲۱- موضوعات با توجه به کتاب نگارش انتخاب شده است. (بند نویسی: ۲ نمره) (علائم نگارشی: ۰/۵ نمره)

(۲/۵ نمره) (نوشین متش) (درس ۹، ۱۰ و ۱۲ - بند نویسی) (گویه: ۱ و ۲) (دشوار)